

تعیین مقاومت آنتی بیوتیکی بروسلای جدا شده از بیماران بروسوزی در استان کردستان

کیومرث رشیدی^۱، یوسف مطهری نیا^۲، محمدعلی رضائی^۳، ندا اسدزاده^۴، محمد صالح هژیر^۵، بهزاد محسن پور^۶، وریا حسینی^۶، فرید زندی^۶، محمدرضا رحمانی^{۶*}

تاریخ پذیرش: ۹۰/۲/۲۰

تاریخ دریافت: ۸۹/۱۱/۹

چکیده

استان کردستان یکی از مناطق اندمیک بروسوز در ایران می باشد. میزان شکست درمان آنتی بیوتیکی و عود مجدد بیماری بروسوز در این استان نیز بالا می باشد، بنابر این هدف از این مطالعه تعیین مقاومت آنتی بیوتیکی بروسلای جدا شده از بیماران مبتلا به بروسوز در استان کردستان می باشد. پس از خون گیری از بیماران مشکوک و انجام آزمایش های سرمی، نمونه ها در محیط BACTEC کشت داده شد. پس از رشد باکتری از آزمایش های بیوشیمیایی و PCR برای تشخیص سوش های جدا شده استفاده شد. سپس از روش رقت در آگار و انتشار در دیسک برای بررسی مقاومت آنتی بیوتیکی بروسلای جدا شده استفاده گردید. در مجموع ۶۰ نمونه خون از بیماران مشکوک به تب مالت گرفته شد که از ۱۸ نمونه آن ها باکتری بروسلا جدا گردید. پس از انجام آزمایش های بیوشیمیایی و PCR کل جدایه ها به عنوان گونه ی بروسلا ملی تنسیس شناخته شد. طی این مطالعه ۸۳/۳٪ بروسلا های جدا شده به آنتی بیوتیک ریفامپین مقاوم، ۱۱/۱٪ به استرپتومایسین مقاوم و برای آنتی بیوتیک های تتراسایکلین و داکسی سیکلین مقاومتی مشاهده نشد. این مطالعه نشان می دهد که کل سوش های جدا شده به تتراسایکلین و داکسی سیکلین حساس بوده و می توان از این آنتی بیوتیک ها در درمان بروسوز در این استان استفاده نمود.

واژگان کلیدی: بروسلا، کردستان، مقاومت آنتی بیوتیکی

مقدمه

بروسلا (*Brucella*) یک کوکوباسیل گرم منفی

کوچک، بدون تحرک، بدون اسپور و آگزو توکسین بوده، و به صورت انگل داخل یاخته ای اختیاری است (۱). گونه های بروسلا در قسمت ادراری تناسلی حیواناتی هم چون: گاو، بز، گوسفند، سگ و خوک حضور دارند. بروسلا ملی تن سیس به طور معمول در گوسفند، بز و شتر حضور دارد، بروسلا سویس در خوک و بروسلا آبورتوس بیشترین سوش معمول در گاو بوده و بروسلا کنیس نیز در سگ یافت می

- ۱- استادیار گروه میکروبیولوژی و ایمونولوژی، دانشکده پزشکی سنندج، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران
  - ۲- کارشناس ارشد، گروه میکروبیولوژی و ایمونولوژی، دانشکده پزشکی سنندج، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران
  - ۳- مربی گروه میکروبیولوژی و ایمونولوژی، دانشکده پزشکی سنندج، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران
  - ۴- مربی گروه بیوشیمی و تغذیه، دانشکده پزشکی سنندج، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران
  - ۵- استادیار گروه بیماری های عفونی، بیمارستان توحید سنندج، دانشکده پزشکی سنندج، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران
  - ۶- کارشناس علوم آزمایشگاهی، دانشکده پزشکی سنندج، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران
- *- پست الکترونیکی نویسنده مسئول: rahmany191@gmail.com

و یا استرپتومایسین برای درمان بروسلوز توصیه نمود. که امروزه نیز از این روش همچنان استفاده می‌شود (۹، ۱۰). با توجه به شیوع بالای بیماری بروسلوز در استان کردستان و استفاده گسترده از آنتی بیوتیک‌ها در درمان این بیماری و همچنین عود این عفونت در بیماران درمان شده، هدف از این مطالعه بررسی میزان مقاومت آنتی بیوتیکی سوش‌های بروسلا جدا شده از بیماران بروسلوزی برای درمان بهتر این بیماری در این منطقه است.

مواد و روش کار

مطالعه حاضر از نوع توصیفی می باشد. که نمونه گیری: طی این مرحله از بیماران مراجعه کننده به بیمارستان توحید سنندج با علایمی هم چون تب، لرز و عرق شبانه، بی اشتها و در بعضی موارد داشتن سابقه ی قبلی بروسلوز به میزان ۱۰ میلی لیتر خون گیری شد.

آزمایش‌های سرمی: از آزمایش‌های رایج، کومبس-رایت و 2ME برای تشخیص بروسلوز بیماران استفاده شد. در تست رایت از روش آگلوتیناسیون استاندارد لوله ای استفاده و عیار مساوی یا بیشتر از ۱/۸۰ به عنوان مثبت در نظر گرفته می شود. در این روش برای هر بیمار ۱۲ لوله در نظر گرفته شد و پس از ۴۸ ساعت انکوباسیون در گرم خانه با دمای ۳۷ درجه سانتی گراد نتایج قرائت گردید. آزمایش کومبس-رایت پس از انجام آزمایش رایت انجام گردید و تیتراژ $\leq 1/40$ مثبت در نظر گرفته شد. برای تشخیص مرحله حاد یا مزمن بودن بیماری از آزمایش 2ME- رایت استفاده شد و تیتراژ مساوی یا بیشتر از ۱/۲۰ مثبت در نظر گرفته شد (۱۱، ۱۲).

کشت و تست های بیوشیمیایی: از هر نمونه خون گرفته شده ۵ میلی لیتر آن بلافاصله به سیستم محیط کشت BACTEC اضافه و به ۳ میلی لیتر دیگر آن EDTA اضافه شد و برای استخراج DNA در فریزر

شود (۲). بسیاری از سوش های بروسلا برای رشد نیاز به دی اکسید کربن (CO_2) دارند. دمای بهینه برای رشد این باکتری ۳۷ درجه سانتی گراد می باشد اما این ارگانیسم می تواند در دماهای بین ۲۰ تا ۴۰ درجه سانتی گراد نیز رشد کند. میزان pH بهینه برای رشد این باکتری از ۶/۶ تا ۷/۴ می باشد. گونه های این باکتری در کل کاتالاز مثبت و به طور معمول اکسیداز مثبت اند اما در برخی گونه ها نیز اکسیداز منفی دیده می شود (۳). کشت خون یک روش استاندارد طلایی برای شناسایی بیماری بروسلوز می باشد (۴). منبع طبیعی بروسلوز انسانی، حیوانات اهلی و به خصوص گاو، گوسفند، بز و خوک هستند. عفونت بروسلوز در انسان عمدتاً از طریق خوردن بافت‌های آلوده حیوانات و یا فرآورده‌های لبنی و یا از طریق انتقال مستقیم از راه پوست صورت می گیرد (۵، ۶). امروزه بیماری بروسلوز به عنوان یک بیماری زئونوز با بیش از ۵۰۰۰۰۰ مورد شیوع سالانه در دنیا باقی مانده است. این بیماری در خاورمیانه آندمیک است. در حقیقت ۵ کشور از ۱۰ کشور دارای شیوع بالای بروسلوز در این منطقه حضور دارند (۷). میزان شیوع بروسلوزیس در ایران متفاوت و از ۵/۱ تا ۵/۱۰۷ در هر ۱۰۰۰۰۰ نفر در سال ۲۰۰۳ می باشد. شیوع بالای عفونت به ترتیب در همدان با ۵/۱۰۷، کردستان با ۸۳/۵، آذربایجان غربی با ۷۱/۴ و زنجان با ۱/۶۷ از هر ۱۰۰۰۰۰ نفر است (۸). بروسلا سلول های ماکروفاژی میزبان را عفونی نموده و در آن جا تکثیر می یابد. بنابراین برای درمان بیماری بروسلوز بایستی از آنتی بیوتیک‌هایی استفاده شود که قدرت نفوذ بالایی به داخل سلول و سیتوپلاسم ماکروفاژهای عفونی شده را داشته باشند. تترا سایکلین، ریفاپیسین، تریمتوپریم-سولفامتوکسازول، استرپتومایسین و آمینوگلیکوزید های دیگر به صورت جداگانه و یا در ترکیب با هم برای درمان بیماران بروسلوز مورد استفاده قرار می گیرد. در سال ۱۹۸۶ سازمان جهانی بهداشت آنتی بیوتیک داکسی سیکلین را در ترکیب با ریفاپیسین

استفاده شد. از آنتی بیوتیک های تتراسایکلین، داکسی سیکلین، ریفاپمپسین و استرپتومایسین (Merck) به طور جداگانه میزان رقتی از ۰/۰۳ تا ۱۶ میکروگرم بر میلی لیتر را در آب مقطر تهیه کرده و پس از استریل نمودن رقت های مورد نظر توسط فیلتر سرنگی ۰/۲ میکرومتر، هر کدام از رقت ها به پلیت های حاوی مولر هیتتون آگار و ۰/۵٪ خون گوسفندی با دمای تقریبی ۴۰ درجه سانتی گراد افزوده شد. پس از تهیه محیط های حاوی آنتی بیوتیک های مورد نظر، از کشت تازه بروسلاهای جدا شده رقت ۰/۵ مک فارلند تهیه و ۲۰۰ میکرولیتر از این رقت به ۲۰۰ میلی لیتر محلول نرمال سالین استریل برای تهیه رقت ۱۰۵ cfu/ml اضافه شد و سپس ۱۰ میکرولیتر از محلول باکتری به محیط های کشت تلقیح گردید. پلیت های مورد نظر به مدت ۴۸ ساعت در دمای ۳۷ درجه سانتی گراد و ۱۰٪ CO₂ نگهداری شدند. در این روش از سوش های استاندارد اشرشیاکولی و استافیلوکوکوس اورئوس استفاده گردید. همچنین جهت تفسیر نتایج مقاومت آنتی بیوتیکی از معیار های جدول استاندارد NCCLS برای باکتری های سخت رشد استفاده شد (۱۹،۱۸).

روش انتشار در دیسک (Disc diffusion): در این روش دیسک های حاوی ۱۰ میکروگرم از هر کدام از آنتی بیوتیک های: تتراسایکلین، استرپتومایسین، داکسی سیکلین و ریفاپمپین از شرکت پادتن طب خریداری و مورد استفاده قرار گرفت. طی این روش از محیط مولر هیتتون آگار غنی شده با ۰/۵٪ خون دفیبرینه گوسفندی استفاده گردید. در این مطالعه از هر کدام از سوش های بروسلا جدا شده رقت نیم مک فارلند تهیه کرده و پس از آن با سوپ استریل روی محیط مورد نظر کشت داده شدند. بعد از کشت باکتری دیسک های آنتی بیوتیکی روی پلیت ها قرار داده شد و پلیت های مورد نظر به مدت ۷۲ ساعت در دمای ۳۷ درجه سانتی گراد و ۱۰٪ CO₂ قرار گرفتند. پس از زمان ذکر شده قطر هاله عدم رشد برای هر یک از دیسک های آنتی بیوتیکی مورد

نگهداری گردید. محیط های BACTEC در دمای ۳۷°C برای ۷ تا ۳۰ روز انکوبه شدند. پس از زمان مورد نظر هر نمونه روی یک پلیت حاوی بروسلا آگار کشت داده شد پس از کشت یک سری از پلیت ها در شرایط هوازی و یک سری پلیت دیگر در شرایط کم هوازی انکوبه گردید و به مدت بیش از ۴۸ ساعت در دمای ۳۷°C قرار گرفتند. برای تهیه شرایط کم هوازی از گاز پک C شرکت Merck استفاده شد. پرگنه های رشد کرده از لحاظ شکل، رنگ آمیزی گرم، اوره آز، تولید H₂S، کاتالاز و اکسیداز بررسی شدند (۱۴،۱۳). از کشت ۷۲ ساعته ی هر باکتری جدا شده یک رقت ۵/۰ مک فارلند تهیه و به میزان ۱۰ میکرولیتر برای هر پلیت از محیط های حاوی رقت های ۱/۵۰۰۰۰/۱، ۱/۱۰۰۰۰۰/۱ و ۱/۲۵۰۰۰/۱ تیونین و رقت های ۱/۱۰۰۰۰۰/۱، ۱/۵۰۰۰۰/۱ از رنگ فوشین تلقیح شد (۱۵).

استخراج DNA: برای استخراج DNA از پرگنه های رشد کرده باکتری روی محیط کشت از روش Boiling استفاده گردید. همچنین DNA از نمونه های خون کامل بیماران نیز با روش Salting Out (کیت، TaKaRa ژاپن) استخراج و از این DNA نیز برای واکنش PCR و ردیابی ژنوم باکتری استفاده شد (۱۷،۱۶).

انجام PCR: طی این روش از پرایمرهای اختصاصی F: 5'- CCAGCGCACCATCTTTCAG-3' و R: 5'-TCGTTGCGCGTAAGGATGC-3' برای ژن bcs31 که یک پروتئین ۳۱ کیلودالتونی ایمنونژن در غشای خارجی بروسلا آبورتوس را کد می کند، و توالی آن در بین تمام گونه های بروسلا مشترک است، استفاده شد. برای تأیید نتیجه ی PCR از سوش استاندارد Rev-1 اخذ شده از پژوهشکده بیوتکنولوژی تبریز استفاده گردید (۱۷،۱۶).

مقاومت آنتی بیوتیکی:

روش رقت آگار (Agar Dillution): در این روش از محیط مولر هیتتون آگار و ۰/۵٪ خون گوسفندی

جدول ۱- نتایج تست های تعیین گونه برای بروسلاهای جدا شده از نمونه های خونی

رشد در رقت های مختلف	رشد در رقت های مختلف	نیاز به CO ₂	تست های تولید H ₂ S	تست های تعیین گونه
فوشین	تایوین			
+	+	-	-	<i>Brucella melitensis</i>

پس از انجام تست های تعیین گونه و نتایج آن ها کل ۱۸ سوش بروسلا جدا شده به عنوان گونه ملی تنسیس تعیین گردید. نتایج مقاومت آنتی بیوتیکی: میزان MIC50 و MIC90 آنتی بیوتیک های مورد استفاده در این مطالعه بر ۱۸ سوش بروسلا جدا شده از نمونه های خون بیماران در جدول ۲ آمده است.

جدول ۲- میزان MIC50 و MIC90 بروسلاهای جدا شده

MIC ₉₀	MIC ₅₀	دامنه MIC (mg/l)	آنتی بیوتیک
۰/۵	۱۱/۰	۰/۰۰۵-۱	داکسی سیکلین
۶/۰	۰/۲۸	۰/۰۱-۲	تتراسایکلین
۲/۳	۹/۰	۴-۰۱/۰	استرپتومایسین
۷/۲	۳	۱-۸	ریفامپیسین

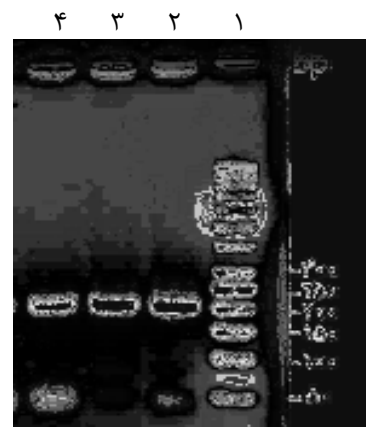
با توجه به نتایج به دست آمده از روش رقت در آگار کم ترین دامنه میزان MIC بر علیه سوش های بروسلا ملی تنسیس جدا شده از بیماران به ترتیب مربوط به داکسی سیکلین به میزان ۱-۰/۰۰۵ میلی گرم بر لیتر، تتراسایکلین ۲-۰/۰۱، استرپتومایسین ۰۱-۰/۴ و بیشترین میزان MIC مربوط به آنتی بیوتیک ریفامپیسین به میزان ۸-۱ میلی گرم بر لیتر بود. پس از انجام روش انتشار در دیسک و مقایسه ی مشاهدات با جدول استاندارد NCCLS برای باکتری های با رشد ضعیف نتایج نیز نشان داد که آنتی بیوتیک های داکسی سیکلین و تتراسایکلین به ترتیب بیشترین تأثیر باکتری

نظر محاسبه گردید و با جدول استاندارد (NCCLS) مقایسه شد (۲۰).

نتایج

در این مطالعه از ۶۰ بیمار که دارای سابقه قبلی بروسلوز و یا علائم تب، لرز، عرق ریزی شبانه بودند نمونه خون جمع آوری شد. از نمونه های گرفته شده ۴۹ مورد دارای تست های سرولوژیکی مثبت بودند. پس از کشت خون بیماران مورد نظر در محیط BACTEC و انکوبه نمودن آنها در دمای ۳۷ درجه سانتی گراد به مدت ۳۰ روز و کشت مجدد آن ها در محیط بروسلا آگار و انجام تست های تأییدی از ۶۰ نمونه خون، ۱۸ نمونه برای بروسلا مثبت شد. پس از جداسازی باکتری های بروسلا از خون بیماران، تست های بیوشیمیایی برای تعیین گونه آن ها مورد استفاده قرار گرفت که نتایج آن در جدول ۱ مشاهده می شود.

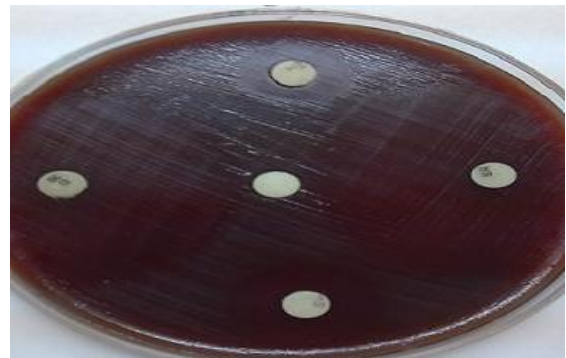
نتایج PCR: پس از استخراج DNA باکتری های جدا شده و انجام PCR و رنگ آمیزی ژل آگاروز، قطعه ۱۹۷ جفت بازی DNA باکتری های جدا شده و DNA سوش استاندارد Rev-1 روی ژل مشخص و از DNA باکتری اثرشیاکولی نیز به عنوان کنترل استفاده گردید (شکل ۱).

شکل ۱ - رنگ آمیزی ژل آگاروز با اتیدیوم بروماید. ستون ۱: مارکر وزنی DNA ۵۰ جفت بازی، ستون ۲: سوش Rev-1 با محصول ۱۹۷ جفت بازی، ستون ۳: باکتری های جدا شده با محصول ۱۹۷ جفت بازی

مطالعه ۶۰ نمونه خون از بیماران دارای علائم بیماری بروسلوز جمع آوری و پس از کشت نمونه‌های خون و کشت مجدد از این محیط‌ها و انجام تست‌های تأییدی و PCR از ۱۸ نمونه خون باکتری بروسلا جداسازی شد. پس از جداسازی باکتری‌ها تست‌های بیوشیمیایی برای تعیین گونه سوش‌های مورد نظر انجام و در این مطالعه مشخص گردید که کل ۱۸ سوش جدا شده متعلق به گونه بروسلا ملی تن سیس می‌باشد. پس از تعیین گونه و انجام روش‌های رقت در آگار و انتشار در دیسک میزان مقاومت آنتی بیوتیکی سوش‌های جدا شده به دست آمد. طی این بررسی با توجه به نتایج به دست آمده از روش رقت در آگار کم‌ترین دامنه میزان MIC بر علیه سوش‌های بروسلا ملی تنسیس جدا شده از بیماران به ترتیب مربوط به داکسی‌سیکلین به میزان ۱-۰/۰۰۵ میلی‌گرم بر لیتر، تتراسایکلین ۲-۰/۰۱، استرپتومایسین ۰۱-۰/۴ و بیشترین میزان MIC مربوط به آنتی بیوتیک ریفاپیسین به میزان ۸-۱ میلی‌گرم بر لیتر بود. نتایج مطالعات تعیین مقاومت آنتی بیوتیکی برای سوش‌های بروسلا جدا شده نشان داد که ۸۳/۳٪ سوش‌های مورد آزمایش به آنتی بیوتیک ریفاپیسین مقاوم، ۱۱/۱٪ به استرپتومایسین مقاوم و برای آنتی بیوتیک‌های تتراسایکلین و داکسی‌سیکلین مقاومتی مشاهده نشد. در مطالعه‌ای که توسط ایاسی اگلو و همکارانش در سال ۲۰۰۸ انجام شد، حساسیت آنتی بیوتیکی بروسلا ملی تن سیس‌های جدا شده از خون بیماران مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج این مطالعه نشان داد که ۴۶ سوش جدا شده به تتراسایکلین، استرپتومایسین، سیپروفلوکساسین و آزیترومایسین حساس و در کل ۲ سوش بروسلا به ریفاپیسین حساسیت متوسط داشتند. در این مطالعه MIC₉₀ برای تتراسایکلین ۰/۲۵ mg/l، استرپتومایسین ۰/۵ mg/l، ریفاپیمین ۱ mg/l بوده است (۲۲). این در حالی است که در مطالعه‌ی ما در مجموع ۱۸ سوش جدا شده‌ی بروسلا فقط ۳ سوش این باکتری به ریفاپیمین حساس

کشی را بر علیه بروسلا‌های جدا شده دارند. طی این مطالعه ۸۳/۳٪ سوش‌های مورد آزمایش به آنتی بیوتیک ریفاپیسین مقاوم، ۱۱/۱٪ به استرپتومایسین مقاوم و برای آنتی بیوتیک‌های تتراسایکلین و داکسی‌سیکلین مقاومتی مشاهده نشد. نمونه‌ای از نتایج روش دیسک دیفیوژن آنتی بیوتیک‌های مورد نظر برای باکتری بروسلا ملی تن سیس جدا شده از بیمار در شکل ۲ نشان داده شده است.

شکل ۲- دیسک دیفیوژن آنتی بیوتیک‌های مورد نظر علیه بروسلا: دیسک بالای حاوی ریفاپیسین، دیسک سمت راست تتراسایکلین، دیسک سمت چپ داکسی‌سیکلین، دیسک پایینی استرپتومایسین و دیسک میانی شاهد بدون آنتی بیوتیک می‌باشد.

بحث

بروسلوزیس بیماری حیوانات اهلی و وحشی می‌باشد که می‌تواند از طریق مستقیم و غیر مستقیم به انسان نیز منتقل شود. علائم و نشانه‌های بروسلوزیس انسانی اختصاصی نیستند (۲۱). به علت شیوع بالای بروسلوز در استان کردستان به عنوان یک منطقه‌ی اندمیک و عود‌های مجدد بروسلوز در بیماران و شکست‌های درمانی با روش‌های متداول و افزایش مقاومت آنتی بیوتیکی و نبود اطلاعات کافی در مورد حساسیت بروسلا‌های عامل بروسلوز در این منطقه به آنتی بیوتیک‌های متداول، هدف از این مطالعه بررسی مقاومت و حساسیت سوش‌های بروسلا جدا شده از بیماران بروسلوز در استان کردستان به آنتی بیوتیک‌های معمول مورد استفاده در درمان این بیماری است. در این

بروسلوز نسبتاً بالا بوده و به صورت اندمیک در بین افراد جامعه رخ می دهد. نتایج مقاومت آنتی بیوتیکی نیز نشان داده است که مقاومت آنتی بیوتیکی بالایی به ریفامپین در این منطقه وجود دارد و این آنتی بیوتیک نمی تواند به عنوان یک داروی مناسب برای درمان بروسلوز در این استان تجویز شود. تجویز آنتی بیوتیکی مانند ریفامپین برای درمان بیماران بروسلوز در استان کردستان می تواند منجر به شکست درمان و عود مجدد بیماری می شود.

تشکر و قدردانی

این مطالعه با حمایت های علمی و مالی گروه میکروب شناسی-ایمونولوژی دانشکده پزشکی سنجند انجام شده است. بدین وسیله نویسندگان این مقاله قدردانی خود را نسبت به این عزیزان ابراز می دارند.

منابع

- 1- Akova, M., Gu, D., Livermore, D.M., Kocagoz, T., Akalin, H.E., (1999): In vitro activities of antibiotics alone and in combination against *Brucella melitensis* at neutral and acidic pHs. *Antimicrob Agents Chemother.* 43: 1298-300.
- 2- Al Dahouk, S., Tomaso, H., Nockler, K., Neubauer, H., Frangoulidis, D., (2003): Laboratory-based diagnosis of brucellosis- a review of the literature. Part II: serological tests for brucellosis. *Clin Lab.* 49:577-89.
- 3- Azar, D., Khosravi, A., Abassi E., Alavi, S. M., (2006): Isolation of *Brucella Melitensis* and *Brucella Abortus* from Brucellosis Patients by Conventional Culture Method and Polymerase Chain Reaction Technique. *Pak J Med Sci.* 22. 396-400.
- 4- Bkazemi B., Yousefi Namin, S.A., Dowlatshahi, M., Bandepour, M., Kafilzadeh, F., (2008): Detection of *Brucella* by Peripheral Blood PCR and Comparison with Culture and Serological Methods in Suspected Cases. *Iranian J Publ Health.* 37:96-102.

بوده است. همچنین مقدار MIC90 تتراسایکلین و استرپتومایسین در این مطالعه کم تر از مطالعه ما بوده است. در مطالعه ای که در سال ۲۰۰۴ توسط بایکام و همکارانش انجام شد حساسیت آنتی بیوتیکی گونه های بروسلامورد بررسی قرار گرفت. طی این مطالعه مشخص شد که سوش های بروسلادارای بیشترین حساسیت به داکسی سیکلین و کمترین حساسیت را به ریفامپین نشان می دهند. در این مطالعه MIC50 برای داکسی سیکلین ۰/۰۳۲ و ریفامپیسین ۰/۷۵ میلی گرم بر لیتر بوده است (۱۹). در مقایسه با این نتایج در مطالعه ما MIC50 برای داکسی سیکلین ۰/۱۱ و ریفامپیسین ۳ میلی گرم بر لیتر بوده است. در مطالعه دیگری توسط روبینتین و همکارانش در سال ۱۹۹۱ حساسیت ۸۶ سوش بروسلای تن سیس جدا شده، به آنتی بیوتیک ها بررسی شده است. در این مطالعه MIC90 استرپتومایسین ۳/۱ و ریفامپین ۴ میکروگرم بر میلی لیتر گزارش شده است (۲۳). این در حالی است که در مطالعه ای ما میزان MIC90 استرپتومایسین ۲/۳ و ریفامپین ۷/۲ میکروگرم بر میلی لیتر بوده است. این اختلاف بالا در میزان MIC نسبت به کشور های دیگر احتمالاً به علت استفاده ای بی رویه این آنتی بیوتیک ها در کشور ایران است. در مطالعه ای توسط کوسکا و همکارانش در سال ۲۰۱۰ از روش رقت در آگار برای بررسی حساسیت آنتی بیوتیکی بروسلای جدا شده از بیماران استفاده شده است. در این مطالعه گزارش شده است که کل ۱۶ سوش بروسلای جدا شده از بیماران به آنتی بیوتیک های مورد آزمایش همچون تتراسایکلین و ریفامپین حساسیت کامل داشته اند (۲۰). در مقایسه با این مطالعه اکثر سوش های بروسلای جدا شده در بررسی ما، به میزان بالایی (۸۳/۳٪) به ریفامپین مقاوم می باشند اما مشابه با مطالعه کوسکا در مطالعه ای حاضر نیز کل سوش های جدا شده ی بروسلای (۱۰۰٪) به آنتی بیوتیک تتراسایکلین حساس هستند. یافته های مطالعه حاضر نشان می دهد که در استان کردستان شیوع

- 5- Breed, M. S., (1957): Family III. Brucellaceae Bergyes Manual of Systematic Bacteriology.370-386.
- 6- Cekovska, Z., Petrovska, M., Jankoska, G., Panovski, N., Kaftandzieva, A., (2010): Isolation, Identification and Antimicrobial Susceptibility of Brucella Blood Culture Isolates. Contributions, Sec. Biol. Med. Sci., MASA. 117–132.
- 7- Ergin, A., Selcuk, K., Kemalettin, A., Dilek, K., Sedat, K., Canan, A., (2008): Antimicrobial Susceptibility of Brucella melitensis Isolates from Blood Samples. Turk J Med Sci. 38 (3): 257-262.
- 8- Esra, B., Aysin, S., Serpil, K., (2009): Isolation and biotyping of Brucella melitensis from aborted sheep and goat fetuses. Turk. J. Vet. Anim. Sci.33(4): 311-316.
- 9- Ethan, R., Ruth, L., Barak, Sh., Bilha, H., Leah, D., (1991): In Vitro Susceptibility of Brucella melitensis to Antibiotics. Antimicrobial Agents and Chemotherapy. 1925-1927.
- 10- Georgios, P., Photini, P., Nikolaos, A., Leonidas, Ch., Epameinondas, V. T., (2006): The new global map of human brucellosis. Lancet Infect Dis.6: 91–99.
- 11- Ghobad, M., Esmail Nasab, N., Ghaderi, E., Sofi Majidpour, M., Salimzadeh, H., (2006): Brucellosis in Kurdistan Province from 1997 to 2003. Annals of Alquds Medicine.32-37.
- 12- Joint Food and Agriculture Organization (FAO), World Health Organization (WHO). FAO-WHO (1986): expert committee on brucellosis. 6th report. WHO technical report series, no 740. Geneva. World Health Organization. 56–57.
- 13- Mantur, B.G., Amaranth, S.K., Shinde, R.S., (2007): Review of clinical and laboratory features of human brucellosis. Indian J Med Microbiol.25(3):188-202.
- 14- Maria, P. F., Mulder, M., Gilman, R. H., Smits, H. L., (2007): Human brucellosis. Lancet Infect Dis. 7: 775–86.
- 15- Matthew, L. L., Rickman, L. S., (2004): Brucellosis. Infect Dis Clin Pract;12:7–14.
- 16- Mazokopakis, E., Christias, E., Kofteridis, D., (2003): Acute brucellosis presenting with erythema nodosum. Eur J Epidemiol. 18:913-5.
- 17- Mohamed, N., Stephen, S., Boyle, M., Sriranganathan, N., (2010): Brucellosis: A re-emerging zoonosis. Veterinary Microbiology 140 ;392–398.
- 18- Mert, A., Ozaras, R., Tabak, F., Bilir, M., Yilmaz, M., Kurt, C., et al. (2003): The sensitivity and specificity of Brucella agglutination tests. Diag Microbiol Infect Dis. 46: 241-243.
- 19- Nurcan, B., Harika, E., Önder Ergönül, S., Eren, A. K., Çel'ikbas, B., Sak Dokuzo, G., (2004): In vitro antimicrobial susceptibility of Brucella species. Inter J of Antimicrobial Agents. 23. 405–407.
- 20- Renard, D., Taieb, G., Heroum, C., Lado, S., (2006): Meningomyelradiculitis as presenting feature of brucellosis. J Neurol. 253:1651-2.
- 21- Romero, C., Pardo, M., Grillo, M.J., Diaz, R., Balsco, J.M., Goni, I.L., (1995): Evaluation of PCR and Indirect enzyme-linked Immunosorbent Assay on Milk samples for diagnosis of Brucellosis in dairy Cattle. J Clin Microbiol. 33,3198-3200.
- 22- Stella, M., Anetakis, C., Souliou, E., Diza, E., Kansouzidou, A., (2007): Evaluation of Different PCR Assays for Early Detection of Acute and Relapsing Brucellosis in Humans in Comparison with Conventional Methods. J of Clin Microbiol.1211–1218.
- 23- Tansu, Y., Aydemir, S., Tünger, A., Serter, D., Gökengin, D., (2005): In vitro Activities of Various Antimicrobials against Brucella melitensis Strains in the Aegean Region in Turkey. Med Princ Pract 14:413–416.

